

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Zuzany Šebeovej a Milana Vetráka
k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších
predpisov
(tlač 1393)

Návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov sa mení a dopĺňa takto:

1. Pred doterajší bod 1 sa vkladá nový bod 1, ktorý znie:

„1. Doterajší text § 11 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Dobré meno, občianska česť a existencia dobrých rodinných vzťahov sa predpokladajú.“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. júla 2023, čo sa premietne aj do ustanovenia o nadobudnutí účinnosti zákona.

Odôvodnenie:

Ak ide o náhradu nemajetkovej ujmy, súdy pravidelne v občianskoprávných konaniach o ochranu osobnosti, ktoré sú vedené z dôvodu neoprávneného zásahu do života blízkej osoby, vykonávajú výsluch žalobcov na druh, kvalitu, či intenzitu rodinného vzťahu s ich zomretým blízkym, čo im spôsobuje ťažkú retraumatizáciu a sekundárnu viktimizáciu. V praxi takýto postup po ľudskej a emocionálnej stránke výrazne zatažuje aj súdy. Navrhovaná právna úprava by mala takéto situácie eliminovať. Viac súladná s postavením žalobcu ako obeť neoprávneného zásahu je navrhovaná zákonná definícia, ktorá prezumuje dobré vzťahy medzi členmi rodiny, ak pôvodca neoprávneného zásahu nepreukáže opak. Ako každá zákonná domnienka, je aj táto vyvrátiteľná dôkazom opaku.

2. V Čl. I sa za bod 1 vkladá nový bod 2, ktorý znie:

„2. V § 13 ods. 2 sa za slovo „spoločnosti“ vkladajú slová „alebo došlo k inému závažnému alebo neodstrániteľnému následku“.

Nasledujúce body sa primerane prečísľujú.

Tento bod nadobúda účinnosť 1. júla 2023, čo sa premietne aj do ustanovenia o nadobudnutí účinnosti zákona.

Odôvodnenie:

Doterajšia úprava § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka kopíruje zastaranú právnu úpravu, ktorá explicitne nepredpokladala náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku neoprávnených zásahov do práva na život, do práva na telesnú či psychickú integritu, či do práva na súkromie a rodinný život. Preto sa v praxi bežne stáva, že žalovaní v týchto typoch sporov namietajú, že „nebola znížená dôstojnosť ani spoločenská vážnosť pozostalých = žalobcov“ a preto nie je splnený zákonný predpoklad na priznanie

náhrady nemajetkovej ujmy, prípadne, že ako zadosťučinenie, satisfakcia by malo postačovať odsúdenie páchatela v trestnom konaní.

Takýto postup občianskoprávných súdov je v zjavnom rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej „ESLP“) podľa ktorej v prípade porušenia článkov 2 (právo na život) a 3 (zákaz mučenia) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), ktoré sa zaraďujú medzi najzákladnejšie ustanovenia Dohovoru, má byť odškodnenie za nemajetkovú ujmu prameniaca z porušenia dostupné ako súčasť prostriedkov nápravy. Podobné názory vyslovil aj v súvislosti s neoprávnenými zásahmi do práv zaručených článkom 8 Dohovoru (právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života).

POZMEŇUJÚCI A DOPLŇUJÚCI NÁVRH

poslancov Národnej rady Slovenskej republiky Zuzany Šebovej a Milana Vetráka
k návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona,
ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších
predpisov
(tlač 1393)

Meno a priezvisko

Podpis

1. ZUZANA ŠEBOVÁ

2. Milan Vetrák

3. ĽUBOŠ KYJAR

4. PETRA HAJSELOVÁ

5. JOSEF LUKAČ

6. ADRIANA PČOLINSKÁ

7. JOSEF HLILKA

8. Jaroslav Karolhut

9. BORIS KOVÁČ

10. PETER POUKUSŤ

11. Marián Štrich

12. Marián Borghul

13. PETRA KERNUTKOVÁ

14. ĽUDOVIT GOGA

15. MILAN POTOČKÝ

16. PETER JONŠ

17. MARIÁ ZOFRANICO

18. LUKÁŠ KISELIKA

19.

20.